

הרמן חייב לעוף שירז אליק

באותו בוקר דווקא קמתי במצב רוח מרומם. זכר הדייט המוצלח מאתמול גרם לי לדלג לאמבטיה בצעדים קלילים. המהמתי בזמן שצחצחתי שיניים וחשבתי שהיום אני מרגיש מספיק חזק. היום אדבר עם אמא על כך שהיא חייבת לעזוב את הדירה שלי ולחזור הביתה. בדרך למטבח הצצתי לסלון. הטלוויזיה עדיין פעלה על ערוץ ריאליטי כלשהו ואמא שכבה על הספה ונחרה בפה פעור, הכרובלית מכסה רגל אחת שלה והשאר נשרך על הרצפה, סמוך לכמה פחיות בירה מעוכות ששכבו שם. הדבר האחרון שרציתי היה שהיא תתעורר, כי ידעתי מה יקרה אז: היא תצית סיגריה. אני אגיד לה שלפחות תצחצח שיניים קודם. היא תתחיל להסביר לי שהעשן קוטל את החיידקים ואז תיתקף ברצף של שיעול ליחתי. לא תודה.

הפעלתי את מכונת הקפה, ממתין לצליל הפקיעה המפנק של הקפסולה, ואז שמעתי קול חבטה עדין. לרגע חשבתי שאמא התגלגלה מהספה כפי שכבר קרה לא מעט פעמים בעבר, אבל היא עדיין שכבה שם. היא פלטה נחרה שגרמה לכל גופה להודעזע, ואז הסתובבה בגבה אליי והמשיכה לישון.

לגמתי מהקפה. שחזרתי בראש את הדייט של אתמול: הניצוץ בעיניה של ניצן כשדיברה על העבודה שלה, התיעוב המשותף שלנו לעודף סנטימנטליות, ריח השמפו שלה. התירוצים שנאלצתי להמציא כנגד רצוני כדי שלא נסיים את הערב אצלי בדירה. ואז שמעתי טפיפות רגליים קטנות, כאילו צעצוע מכני מטייל לידי. הסתובבתי, ושם הוא היה: יצור קטן ומכונף שנראה כמו הכלאה של שקנאי ועטלף. הוא לא היה גדול יותר מכף היד שלי. לפני שהספקתי לבחון אותו לעומק, הוא עופף ונחת לו על כיסא המחשב שלי. הוא לא נראה מבוהל כשצעדתי לעברו ובחנתי אותו. במבט מקרוב נראה שמי שחיבר את היצור הזה עשה עבודה קצת רשלנית מבחינה אבולוציונית: מוטת הכנפיים, אליה היה מחובר זוג רגליים קדמיות, הייתה רחבה מדי, והראש היה כבד מדי עבור הגוף הקטן. אם להתנסח בעדינות, כבר ראיתי בעלי חיים יפים ממנו. אבל נראה שהוא מצליח להתנהל היטב עם בליל האיברים שחוברו להם יחדיו, כי בוינוק אחד הוא נחת על שולחן העבודה שלי והתחיל להדס עליו כשהוא מעיף לרצפה את העכבר ושני עטים. אמא כמובן התעוררה מהרעש.

"אוי, איזה מתוק!" השתעלה. "קח, תחזיק לי את הסיגריה." היא הושיטה את זרועותיה אל היצור. "בוא, חמודי" אמרה, כשהיא משמיעה קולות גרגור מוזרים. והיצור אכן בא. הוא דשדש לעברה על ארבע גפיים והתכרבל בחיקה. האפר מהסיגריה כבר נשר במלואו על השטיח, ואמא עדיין אחזה ביצור. הם חיככו אף במקור כשהם פועים יחד באושר. "תראה איזה דבר קטן ומתוק."
"אמא, זה דינוזאור," אמרתי.

"הרמן. אני אקרא לו הרמן. הוא מזכיר לי שרת בית ספר שראיתי פעם באיזה סרט. איש קטן עם לב גדול והרבה חוכמת חיים. הרמן התינוק שלי."

"אל תתחילי לתת לו שמות," אמרתי. "בכל מקרה הוא לא יכול להישאר כאן. אנחנו חייבים לדווח עליו לרשויות."

"אוי, שטויות," אמרה אמא. "אפשר לחשוב, עוד דינוזאור, פחות דינוזאור. ממש היקום תכף יתמוטט. נכון, יפיוף קטן?" שאלה בקול רך את היצור, שמצידו נעץ בה מבט שאמר, "את גם חכמה וגם צודקת".

"אני לא זוכר שדיברת אליי בכזה קול עדין כשהייתי תינוק," אמרתי.

היא לא הרימה אליי את עיניה. "טוב, אתה אף פעם לא היית עד כדי כך חמוד." בלעתי רוק. "אני חייב לקפוץ למשרד לכמה שעות ואז נחשוב ביחד מה לעשות. אל תעשי שום דבר טיפשי בינתיים, בסדר?"

היא קרצפה מתחת לסנטר את היצור, שמתח את ראשו בהנאה. לקח קצת זמן עד שענתה, "אני לא ילדה, דותן."

לא הייתי נינוח במשרד. עשיתי טעויות. התחושה הלא טובה שהתנחלה לי בבטן כבר לפני ארבעה חודשים, כשאמא בישרה לי שהיא עוברת לגור אצלי, קיבלה היום ממדים מפלצתיים, וכשכתבתי לראש הצוות שאני צריך לצאת הביתה מוקדם כי אני לא מרגיש טוב, התכוונתי לכך. בדרך הביתה נהגתי בזהירות ובשפתיים חשוקות, תוך מאמץ עילאי לא ללחוץ על דוושת הגז מעבר למותר. מבחוץ הכול עדיין נראה אותו הדבר, חשבתי בהקלה מסוימת. בפנים מצאתי את אמא צופה בטלוויזיה על הספה. ראיתי שהיא הסתרקה והחליפה את חלוק הבית הנצחי שלה בשמלה, דבר שלא עשתה זמן רב. היא נראתה מאושרת. למרגלותיה רבץ היצור. שני דברים תפסו לי מייד את העין. האחד: הוא גדל במהלך השעות שבהן נעדרתי מהבית. אם כשיצאתי הוא היה בגודל של עורב, הרי שכעת שילש את גודלו והגיע לממדים של קוקר ספנייל. והשני – רגע, מה הוא לובש?" הודעקתי. אמא חייכה בשביעות רצון. "מסכן, הוא היה מצומצם כולו מהמזגן שלך. כמה פעמים כבר אמרתי לך שהוא חזק מדי ואני מסתבכת עם השלט כשאתה לא נמצא?"

"זה הסוודר שהזמנתי מברברי?"

"זה יותר כמו שליש סוודר. השרוולים נורא הפריעו, אז הורדתי אותם ועבדתי עם מה שהיה. תראה כמה הגוון הירקרק הזה מחמיא לו."

"הוא עלה 900 שקל!" אמרתי.

אמא רכנה ללטף את היצור. "טוב, ממילא חשבתי שהוא עושה אותך קצת חיזור." "יכולת לגזור את החלוק שלך במקום זה."

היא הביטה בי בועזוע. "הסמרטוט המלוכלך הזה? השתגעתי?"

לקחתי נשימה עמוקה. "ומה עם אוכל? הוא אוכל בכלל, היצור הזה?"

היא חייכה בסיפוק. "הו, חשבתי שלא תשאל! היום התחלנו טעימות. הרמן משתגע על סלמון, אבל גם קרפצ'יו שימח אותו והוא הסתדר לא רע עם הסושי. גם נראה כל כך חמוד כשלעס אותו בפה פתוח," היא הדגימה. "בטרטר הוא דווקא לא נגע בכלל, רק רחרח קצת ואז הסתובב עם הזנב בין הרגליים, כאילו העלבתי אותו."

לראשונה בחיי נתקפתי דחף להצית סיגריה ולשאוף מלוא הריאות. "אני רוצה לדעת מאיפה השגת את כל המאכלים האלה?" שאלתי.

"נו, מהאשראי שהשארתי לי."

"לא השארתי לך..."

היא לא נתנה לי לסיים. "אה, חכה שתראה מה סידרתי בחדר השינה שלך." רצתי בבהלה לחדר השינה. הארון שלי היה הפוך, תחתונים, בגדי חורף ובגדי קיץ מעורבבים בערימה ענקית במרכז המיטה. ארגו המצעים היה פתוח ומרופד במעיל הרך בצבע גמל שקנתי בברצלונה בחורף שעבר. סביב המעיל היו פזורות כמה כריות נוי רקומות שהזמנתי אונליין. על אחת מהן נראה סימן מריחה חשוד. אמא עמדה לידי כשהיא נושפת עשן לכיוון החדר. "תכף תראה, כשהוא מקפל את הכנפיים, הכריות תוחמות אותו בצורה מושלמת והוא מצטנף ביניהן. איזו מילה חמודה זו, מצטנף," צחקקה.

"אני לא הולך לישון עם היצור הזה בחדר!" אמרתי.

"ברור שלא, מותק," היא כחכחה. "אני אישן איתו. תראה איך הוא נרגע לידי הקול הצווחני הזה שאתה משמיע עושה אותו נורא עצבני."

"אז איפה נראה לך שאני אישן?"

אמא ליטפה את כתפי. "על הספה."

"מה פתאום?" הרמתי את קולי ואמא עצמה את עיניה בכאב מדומה. "הנה, על הצליל הזה בדיוק דיברתי. זה לא נעים. ואגב, זה מאוד כואב לי שאתה קורא לו 'היצור'. יש לו שם."

"אוקיי, אני אקרא לו בשם שלו. הרמן. הרמן חייב לעוף."

בתגובה, אמא כבשה את פניה בכפות ידיה. "שמחה אחת יש לי מאז שאבא שלך עזב אותנו, וגם אותה אתה רוצה לקחת ממני? מה כבר ביקשתי, את השמיים?" קוננה כנגד משקוף הדלת.

"הוא לא יכול לגור פה. זה הבית שלי, ואני מחליט," אמרתי. אמא הוציאה מכיס השמלה חבילת טישו ומחטה את אפה בקוקטיות. "דוּתנִי, אתה כועס שגזרתי את הסוודר ההוא. אני מבינה. בוא נסכם שאני אקנה מכונת תפירה ואכין לו הכול בעצמי מעכשיו. ככה אתה תוכל לשמור על הבגדים שלך, ולהרמן יהיה חמים ונעים. מה אתה אומר?"

"ממתי את יודעת לתפור?"

"אה," היא חייכה. ציינתי לעצמי שענייה התייבשו במהירות מפתיעה. "בצעירותי הייתי תופרת מחוננת. מה לא תפרתי בעצמי? שמלות, חליפות, וילונות. הכול. אחר כך אתה נולדת והתוכניות שלי קצת השתנו."

"את אף פעם לא תפרתי לי בגדים כשהייתי קטן."

"נכון, אבל זה רק כי הפרופורציות שלך לא התאימו לתרשימים מהמגזינים."

"באמת חבל שלא היו לי כנפיים," אמרתי. היא התעלמה ואחזה בזרועי בפרץ

מחודש של אנרגיה. "בוא, אני אעזור לך לארגן את הספה."

באותו לילה לא נרדמתי. הספה שלי התגלתה כרכה מדי במקומות מסוימים וקשה באחרים, ובמשך שעות התפתלתי מעל גבשושיות ושקעים בניסיון למצוא נקודה שבה אוכל להתמקם בנוחות. שלא לדבר על כך שהיא הדיפה ריח של עשן ובירה ישנה

שנספגו בה בחודשים האחרונים, וריח אחר, מביך, של אמא. בארבע בבוקר התגנבתי לחדר השינה שממנו נבעטתי. עמדתי שם בכניסה והסתכלתי.

אמא ישנה על המיטה והרמן רבץ בארגו המצעים. הוא גדל בשעות שחלפו, הבחנתי. הכריות הרקומות היו מפוזרות על רצפת החדר כדי לאפשר לו להתרווח בנוחות. פחית בירה בודדת עמדה, סגורה עדיין, על השידה שליד המיטה. אמא נראתה שלוה, חיוך היה נסוך על פניה, פניו המשוונות של הרמן מופנות לעברה כאילו הוא חמנייה והיא השמש. בנסיבות אחרות זו הייתה יכולה להיות תמונה פסטורלית, אבל היא הרתיחה לי את הדם בוורידים. התיישבתי מול המחשב. חיפשתי בקדחתנות: "רשות הטבע והגנים"; "צער בעלי חיים"; "עופות פולשים"; "הרחקת מזיקים"; "דיווח על עב"מים". כעבור חצי שעה הייתה לי רשימה. מחר אתקשר מהמשרד לכולם, החלטתי. מישו כבר יעזור לי. עם המחשבה המעודדת הזו התכדדתי, או יותר נכון, הצטנפתי לי על הספה, ונרדמתי.

ברשות הטבע והגנים ניתקו לי את הטלפון בפרצוף. העמותה להרחקת עב"מים פשטה את הרגל בעקבות מעילה מפתיעה של המנכ"ל, כך נודע לי אחרי כמה ניסיונות נפל להשיג אותם. הבחור במשרד לטיפול בעופות פולשים דווקא נדלק והציע לבוא תכף ומייד, מצויד בטייזר ובאקדח מסמרים. "עובד כל פעם", הבטיח לי. "חוץ מכתם קטן על הרצפה, לא יישאר ממנו כלום." הפעם היה תורי לנתק, אם כי תהיתי אם לחזור ולהתקשר אליו בלילה שלמחרת, כשאמא תפרה בקדחתנות בגדים להרמן ההולך וגדל. הצליל המונוטוני של מכונת התפירה חלחל דרך הכרית שהנחתי על הראש והתערבב שם עם צעקות התסכול שלי. "מצטער", סימסתי לניצן. "ענייני משפחה. מבטיח לפצות." לא כתבתי שאני מרגיש עייף, כעוס ונטול קסם אישי מכדי לפגוש אותה במצבי. היא בתגובה שלחה לי אימוגי של חיבוק וכתבה: "זה בסדר. אח שלי טס מחר לטיול שחרור בדרום אמריקה. ככה אספיק עוד דרינק איתו." בהיתי באימוגי של החיבוק. מתוך ההודעה גדלו וזהרו באפלה של הסלון שתי מילים: טיול שחרור, ופתאום ידעתי מה אני צריך לעשות.

למחרת אמא נסעה בעיניים טרוטות לנחלת בנימין, כדי לבחור אריגים לאפריון שהחליטה לתפור להרמן. הרמן דשדש בעקבותיה, לבוש אפודה ורודה מגוחכת עם גדילים. המבט שנעץ בה כשיצאה היה כמעט שובר לב.

"בוא, הרמן", גייסתי את הקול הכי נלהב שלי. "בוא נעלה לגג." הרמן הביט בי בחשדנות. "אני מבין את היעדר האמון," אמרתי, "ואני יכול להבטיח לך שהכוונות שלי טובות." כשהרמן המשיך לבהות בי בלי להתקרב, פתחתי את המקרר והוצאתי ממנו חבילה של נתחי סלמון מעושנים. הרמן נדרך. "אתה אוהב סלמון, נכון?" הפעלתי את כישורי הפיתוי שלי. "בוא איתי לגג ותקבל כמה סלמון שרק תוכל לבלוס, גנב תשומת לב חסר תועלת שאתה." את המילים האחרונות סיננתי דרך שיניים חשוקות וחיוך רחב. הרמן נטש את עמדתו ליד הדלת והתברווז לעברי.

"עולים לגג," צהלתי לעברו. "איזה כיף!"

הרמן התקשה לטפס במדרגות הבניין, אבל אני הקפדתי לצעוד שתי מדרגות לפניו, כשאני נושא איתי את הסלמון כאילו היה הגביע הקדוש, עד שבסופו של דבר הגענו למעלה. כמה דודי שמש ומזגנים היו פזורים שם בחוסר חן. שכבת החצץ שעל הרצפה הייתה מנוקדת בדלי סיגריות אקראיים. הרמן מצמץ. הוא ניסה לתפוס את הסלמון בתנועה מגושמת שזיהיתי מקילומטר. "קודם נוריד את האפודה הטיפשית הזו," אמרתי. תקעתי את הסלמון מאחור במכנסיים בזמן שהרמן הניח לי להסיר ממנו את הזוועה הוורודה ואז פרש את כנפיו למלוא רוחבן. זה היה מחזה מרשים.

"ועכשיו הרמן," אמרתי, "רגע האמת. יש לך כנפיים? אז תעוף!" לקחתי את הסלמון וזרקתי אותו באוויר, גבוה ורחוק ככל שיכולתי, ואז כיסיתי את העיניים בכפות ידי. פחדתי להסתכל. פחדתי שעוד רגע אשמע קול חבטה, כשגופו הדשן של הרמן ינחת לקרקע. אבל שום קול חבטה לא נשמע, וכשפתחתי חרך זהיר בין האצבעות ראיתי את הרמן מרחף בשמיים, כשנתח סלמון משתרבב משני צידי מקורו. צפיתי בו עד שהפך לנקודה מרוחקת בשמיים ואז חזרתי לדירה, בדיוק בזמן כדי לפגוש את אמא. היא עמדה שם בידים ריקות.

"איפה הבדים?" שאלתי.

"התחרטתי בדרך," היא אמרה. "פתאום זה נראה לי כמו יותר מדי טררם סביב יצור שלא יודע אפילו להגיד תודה. והגלילים האלה גם כבדים!" היא צנחה לתוך הספה והציתה סיגריה. "תביא לי בירה, טוב, דותני?" הקול שלה השיג אותי באמצע הדרך למקרר. "רגע, איפה הרמן?"

הושטתי לאמא את הבירה. "הרמן איננו," אמרתי.

היא לקחה לגימה ארוכה וניגבה את השפם הלבן שנקווה על שפתה העליונה. "מה זאת אומרת, איננו?"

"אני חושב שהחופש קרא לו," אמרתי. "במידה מסוימת, זאת אשמתי. שכחתי את החלון פתוח, והרמן..." עצרתי בשביל הרושם הדרמטי, "הרמן ניצל את ההיעדרות שלי כדי לפרוש כנפיים. אני כל כך מצטער." כבשתי את פניי בכפות ידי. הסנטר שלי רטט. הופתעתי להרגיש אותו נרטב מדמעות שזלגו עליו.

אמא לקחה לגימה נוספת. "הוא עף, אתה אומר?"

הנהנתי. "ראיתי אותו בשמיים. הוא נראה מאושר."

"מדהים!" אמרה אמא. "כנראה הגיע הזמן שלו. הם גדלים כל כך מהר!"

"את לא עצובה?" שאלתי, ואמא אמרה, "האמת? זאת בעיקר הקלה. כל האימהות

הזאת כבר התחילה לעייף אותי. כבר שכחתי כמה אתם תובעניים."

ניצלתי את המומנטום. "את יודעת, את לא צריכה יותר לדאוג גם לי. גם אני כבר ילד גדול."

"למה אתה מתכוון?"

"תחזרי הביתה, אמא. תפרשי כנפיים. תחיי את החיים."

אמא פלטה גיהוק קולני. "פתאום זה לא נשמע כמו רעיון כזה גרוע," אמרה.

למחרת ארזתי עבודה את כל הבגדים והחפצים שהגיעה איתם והזמנתי לה מונית

הביתה. אמא נישקה אותי ואמרה, "דוּתנִי, רק בלי ביקורי פתע. תן לי קצת ליהנות מהלבד אחרי כל הביחדנס הזה, טוב?"

אחר כך פשטתי על הדירה. שאבתי את הספה, שטפתי את הרצפה. פתחתי את כל החלונות כדי לאוורר את ריח הסיגריות והריח המוזר שהפיץ הרמן, שהעלה על הדעת בלוטות גוף שלא רציתי לדעת על קיומן. רוקנתי מהמקרר את הסינטות והסביצ'ות שנותרו בו, ואז כתבתי לניצן, "ארוחת ערב אצלי היום?" בתגובה קיבלתי אימוג'י צוהל ומילה אחת, "כתובת?"

מלא רוח התחדשות נסעתי לסופר והעמסתי מלוא העגלה מצרכים, ואז חזרתי הביתה. שמתי פלסיבו בספוטיפיי בלי שאף אחד יגער בי שאני מפחיד את היצור, והתחלתי לקצוץ, לאדות ולהקפיץ בהנאה גדולה. כשהכול היה מוכן התקלחתי במים רותחים, יצאתי מחדר האמבטיה ועמדתי בסלון עירום ומעלה אדים במשך כמה דקות, סתם כי יכולתי, ואז חיפשתי בארון בגדים שאמא לא הספיקה לגזור.

בשבע בדיוק נשמעה דפיקה בדלת, וניצן עמדה שם עם בקבוק יין ביד. כשהתחבקנו גיליתי שטעיתי; הריח המשכר לא היה של שמפו, זה היה הריח הטבעי שלה. "איזה ריחות יש פה!" אמרה בהתפעלות והוסיפה, "אני מבינה שהבעיה המשפחתית שלך נפתרה?"

"על הצד הטוב ביותר," אמרתי.

"מעולה. איפה השירותים פה?"

הצבעתי על הדלת שבהמשך המסדרון וחזרתי למטבח כשאני שורק. הקפצתי פעם נוספת את הפטריות, וידאתי שבצק העלים הממולא בתנור קיבל בדיוק את הגוון השחום הנכון. החלפתי את כף הערבוב של הסלט בכף הגשה דקורטיבית יותר. חיכיתי.

"ניצן?" קראתי לבסוף.

אין תשובה. התגברתי על המבוכה וצעדתי לכיוון השירותים. בדרך דרכתי על משהו שהשמיע קול פיצוח עדין. הרמתי ובחנתי אותו; זו הייתה קליפת ביצה. איך היא הגיעה לכאן מהמטבח?

"ניצן?" קראתי שוב, מודע לפניקה שהודחלה לקולי. "הכול בסדר?"

דממה.

פתחתי את דלת השירותים. ניצן השתופפה שם. השיער הארוך והיפה שלה הסתיר לרגע את מה שהחזיקה בכף ידה, ואז היא קירבה אותה אליי בזהירות ואני ראיתי העתק מוקטן של הרמן. שניהם הסתכלו עליי. "ששששש..." לחשה ניצן. "שלא תבהיל אותו. ראית בחיים שלך כזה דבר מתוק?"